

Reactie externe deskundige op 'Evaluatie waterbeleid provincie Zuid-Holland'

Op 27 februari 2026 is het rapport 'Evaluatie waterbeleid provincie Zuid-Holland' verschenen. Tijdens deze evaluatie heb ik als externe deskundige meegekeken met en meegedacht over het onderzoek. Graag geef ik bij het verschijnen van het rapport nog een korte reactie.

De evaluatie vormt een gedegen onderzoek naar het waterbeleid van de provincie. De combinatie van documentonderzoek, een schriftelijke uitvraag en gesprekken biedt een goede basis voor de analyse. Hierdoor is een rijk beeld ontstaan van het waterbeleid van provincie Zuid-Holland en wat het resultaat is van haar inspanningen op dit beleidsterrein.

Het rapport bevat een mooie gelaagdheid wat betreft doeltreffendheid. In de evaluatie wordt gekeken naar de wettelijke taken, maar ook naar de stevige ambities die provincie Zuid-Holland in haar beleid heeft vastgelegd. Er is aandacht voor de doeltreffendheid wat betreft water, maar net zo goed in relatie tot andere opgaven en doelen. En er is zowel aandacht voor de inspanningen van de provincie, als voor de onmisbare samenwerking met haar partners. Dit levert realistische en bruikbare conclusies en aanbevelingen op. Deze gelaagdheid kan als voorbeeld dienen voor andere evaluaties en vormen van monitoring.

Bij de conclusies en aanbevelingen wil ik nog een drietal aandachtspunten meegeven. Allereerst laat de evaluatie zien dat de waterdoelen van provincie Zuid-Holland niet altijd kwantitatief zijn geoperationaliseerd en de aanbeveling luidt om hier meer op in te zetten (aanbevelingen 1 en 2). Meetbaarheid kan behulpzaam zijn, maar mag geen doel op zich worden. Het doel is om te komen tot 'duurzaam en toekomstbestendig waterveiligheidsbeleid' en 'goede kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlaktewater'. Werk alleen aan meetbaarheid en monitoring als dit bijdraagt aan deze maatschappelijke doelen, maar laat het niet afleiden van deze doelen.

Ten tweede laat de evaluatie zien dat de provincie haar taken in de basis goed uitvoert, maar dat nog geen sprake is van een toekomstbestendig waterbeleid. Wel zijn de inspanningen, met name in beschikbare menskracht, fors toegenomen (conclusies 3 en 5). De uitdaging ligt dan ook voor om als provincie de menskracht en kwaliteiten in de organisatie in te zetten op deze toekomstbestendigheid (aanbeveling 3). Wat zijn de grote uitdagingen die de toekomstbestendigheid van de waterveiligheid, waterkwantiteit en waterkwaliteit onder druk zetten? En hoe kan de provincie deze uitdagingen oppakken in samenwerking met haar partners?

Tot slot levert de evaluatie een set realistische en bruikbare aanbevelingen op. Hiermee is echter nog niet geagendeerd wie hiermee aan de slag gaat. Welke aanbevelingen vragen om politiek-bestuurlijke sturing? Welke aanbevelingen vragen om stevige keuzes en prioriteiten door het management? En welke aanbevelingen vragen vooral om inspanningen van de beleidsmedewerkers en -adviseurs? Vertaal als provincie de aanbevelingen naar eigenaren. Zo kan vanuit eigenaarschap vervolg gegeven worden aan deze waardevolle evaluatie.

3 maart 2026

GovernEUR/Erasmus Universiteit Rotterdam